

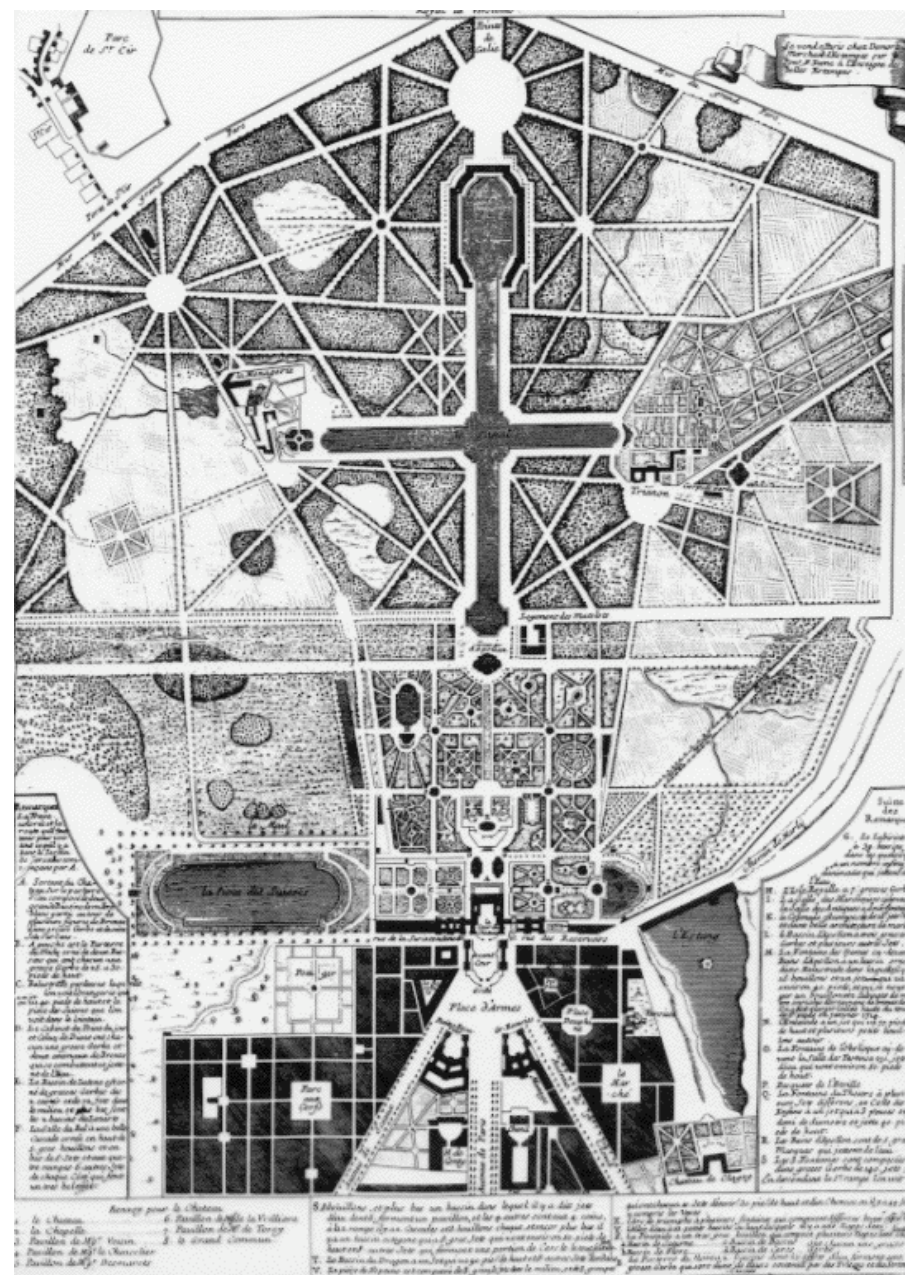
Urbanmorfologi

Teorier om stadsform

Abdellah Abarkan

Typbegreppet

- Modellen, i betydelsen det praktiska utförandet av konsten, är en sak som måste upprepas så som den är; typen är däremot en sak enligt vilken var och en kan tänka ut verk som inte alls liknar varandra. Allt är bestämt och givet i modellen, allt är mer eller mindre obestämt i typen. Alltså ser vi att upprepning av typerna inte innebär något som känsla och själ inte skulle kunna känna igen.” (Quatremère de Quincy, 1832)

4. The east cosmography.

manuscript of 1540

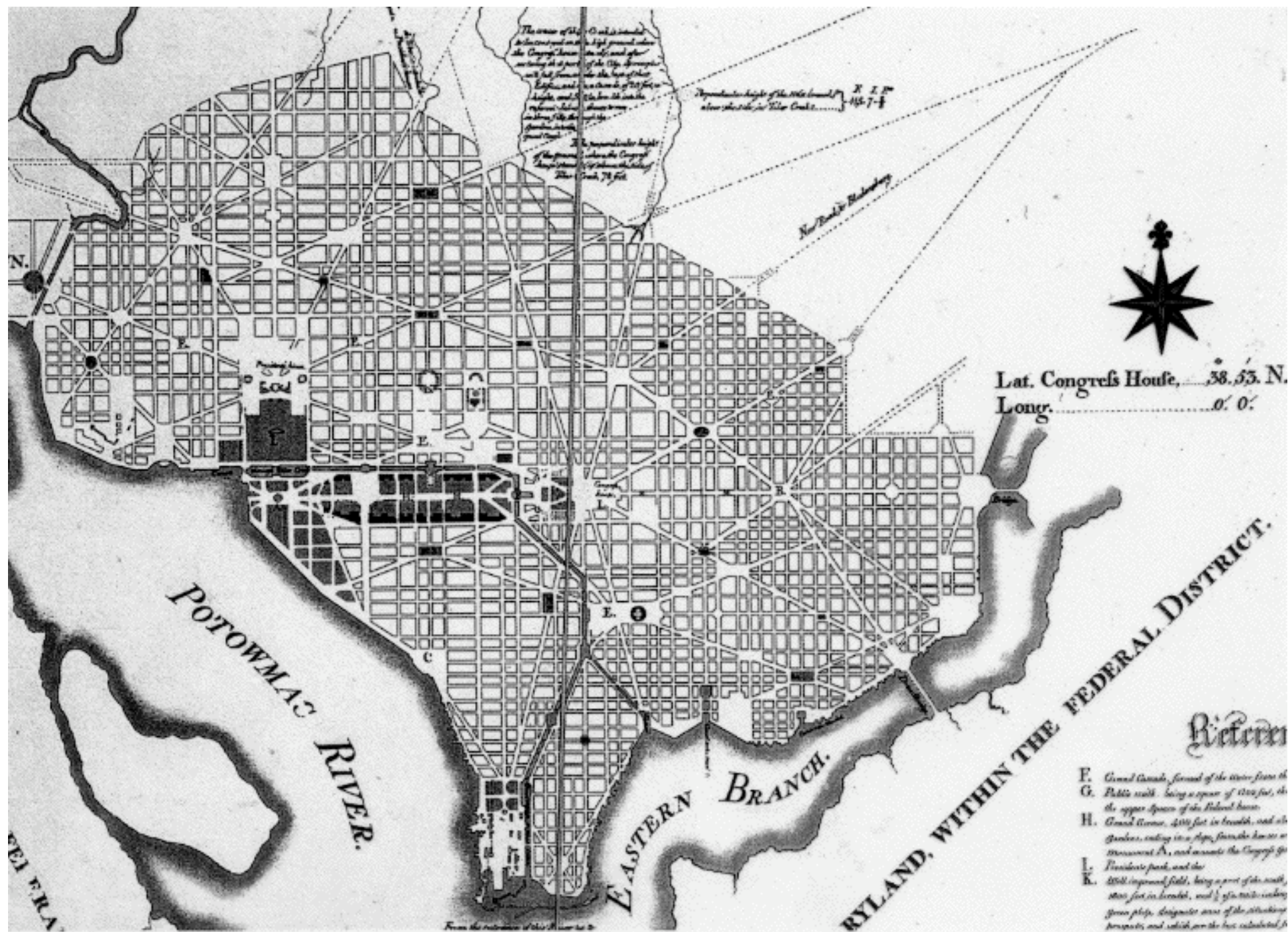

Fig. 11.
Malines, Belgium.

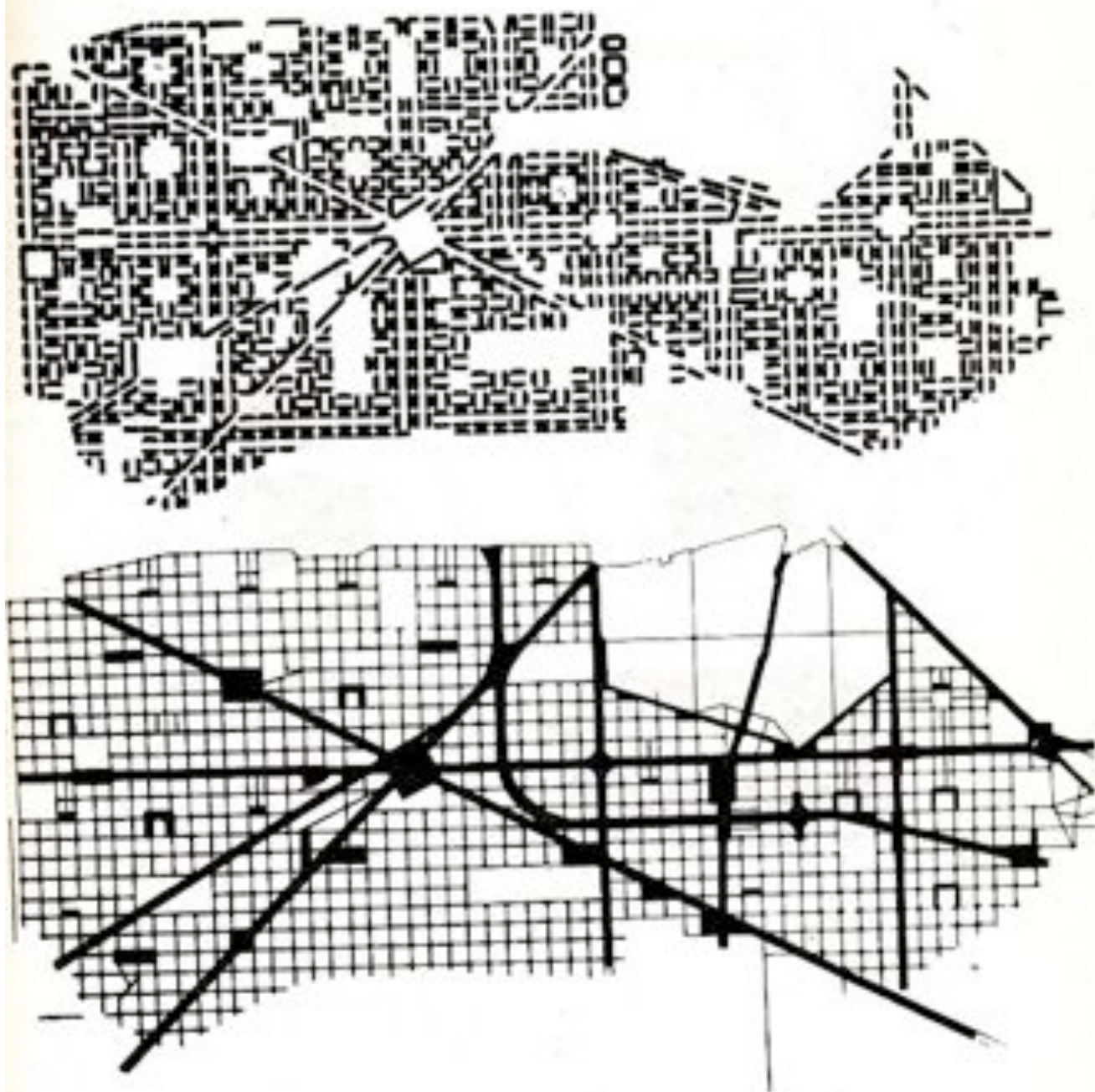

Fig. 12.
Cross section through
the "sartorius" muscle
of man.

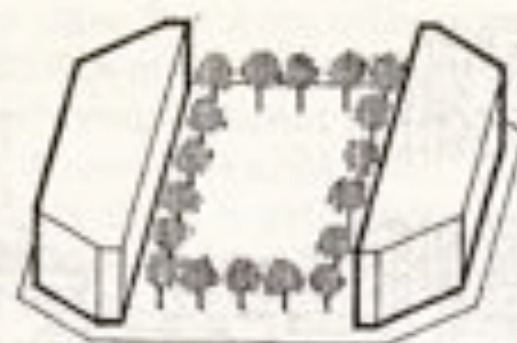

Relevés effectués d'après le plan de Cerdà. En haut : l'espace du séjour;
en bas : l'espace du mouvement.

62.200 m²

28.448 m²

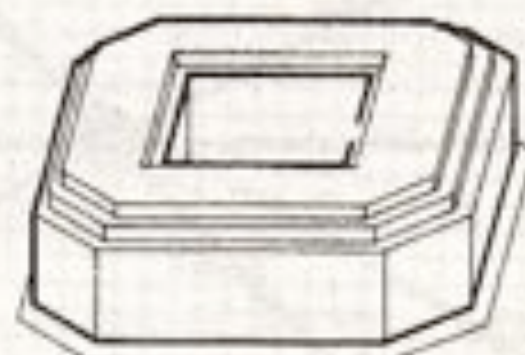
18.844,47 m²

52.884 m²

128.321,28 m²

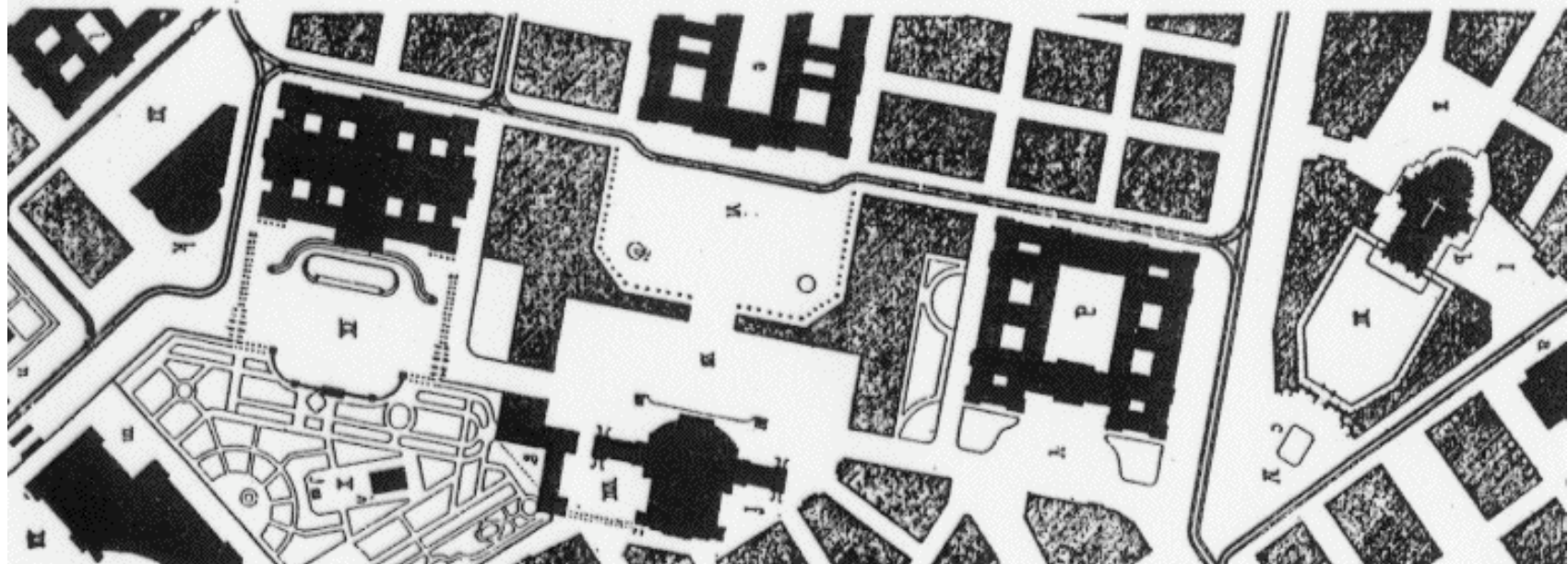
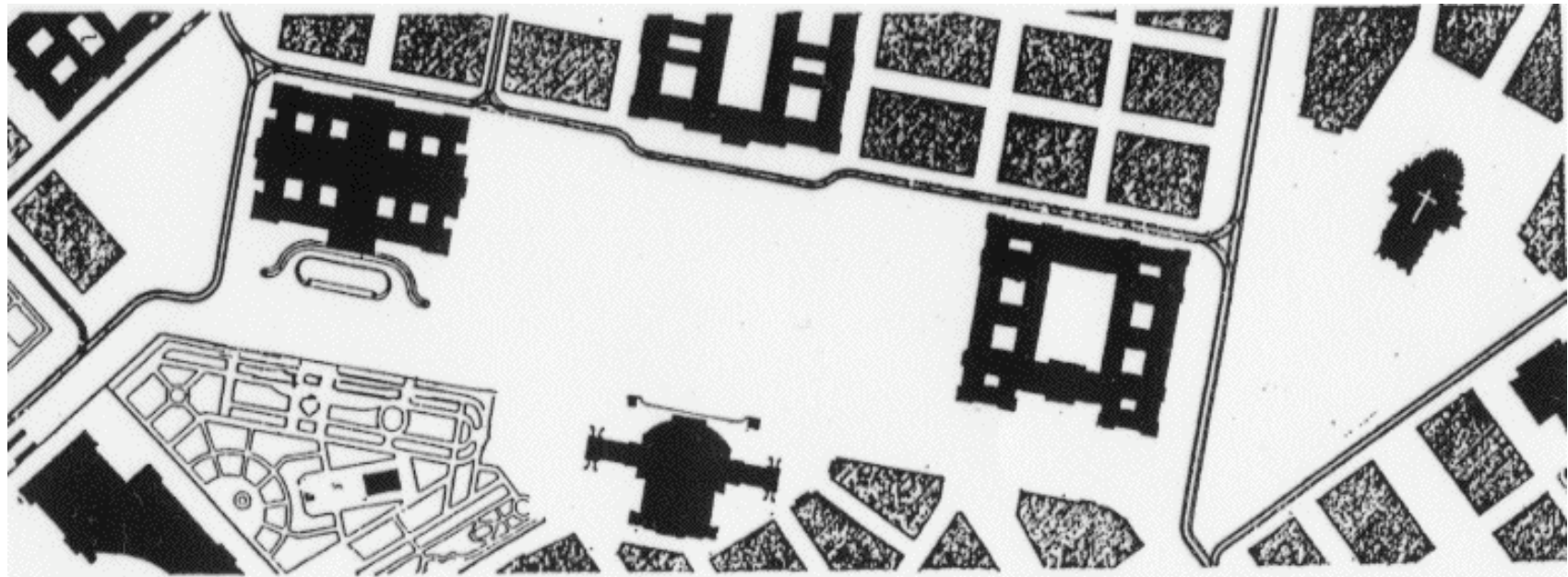

296.771,81 m²

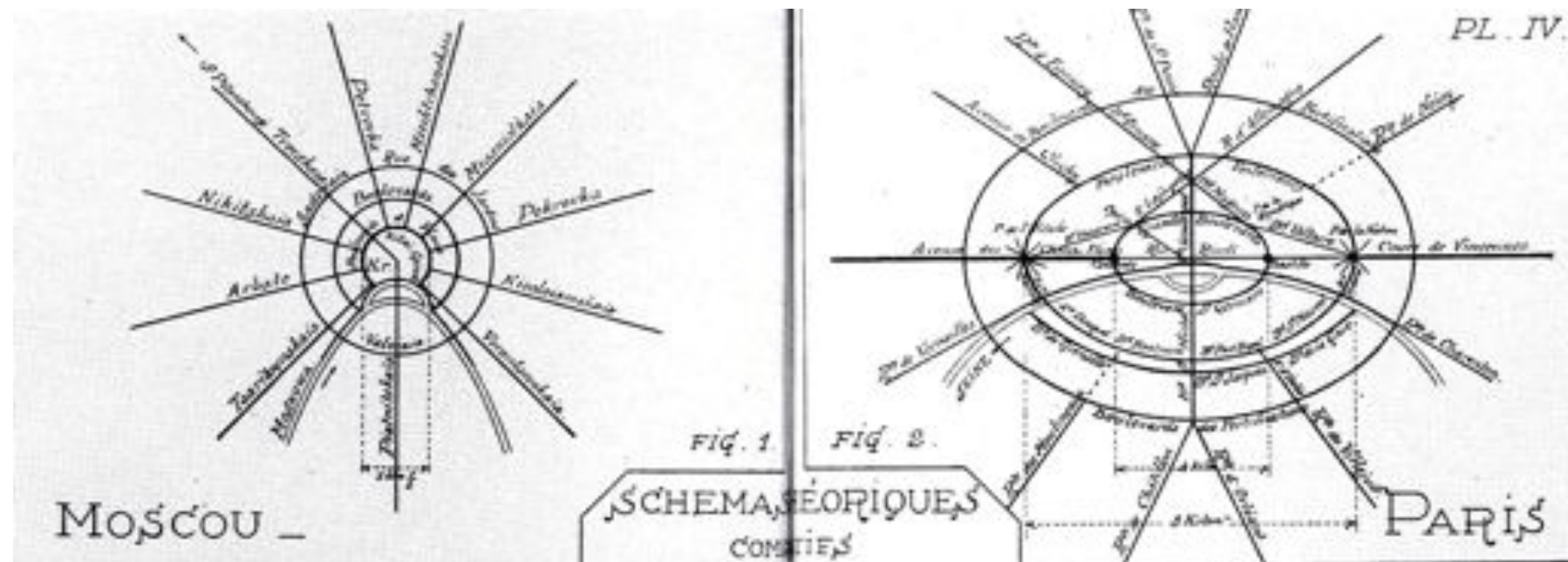
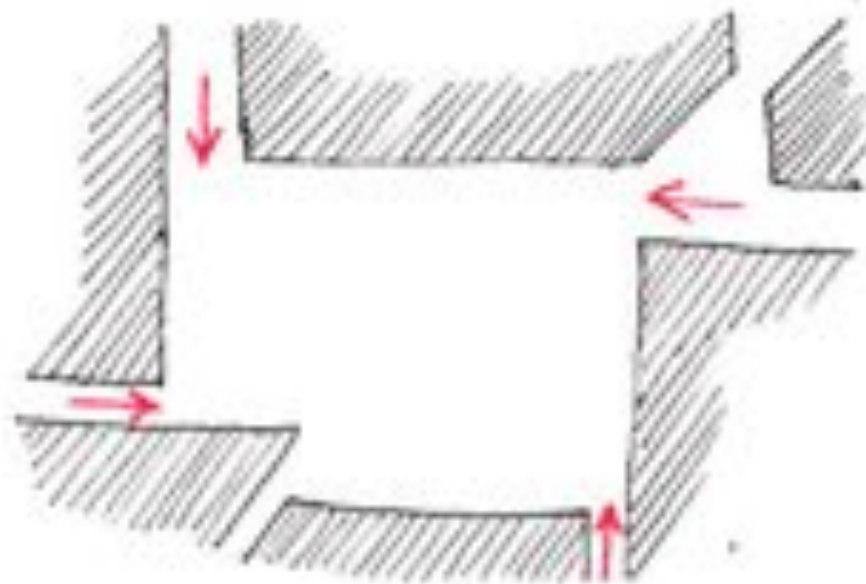
Le processus de densification de l'ilot du plan Cerdà
(dessin réalisé par Ricard Gili).

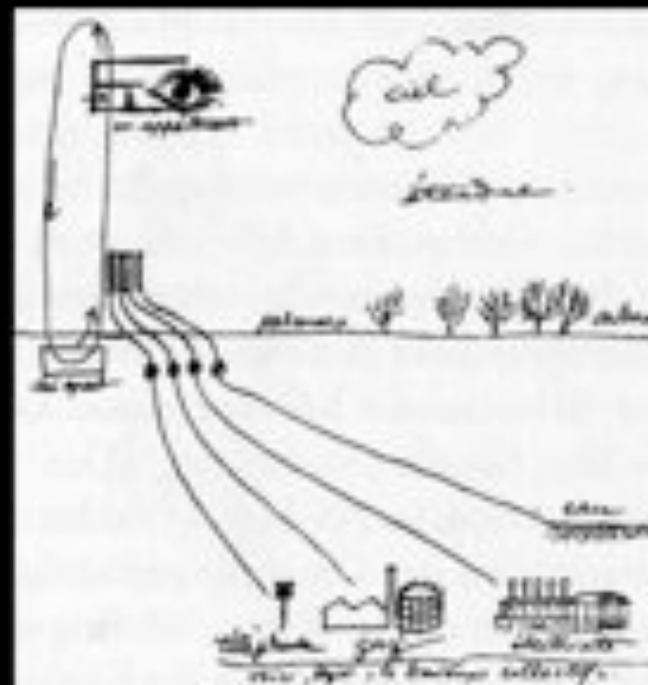
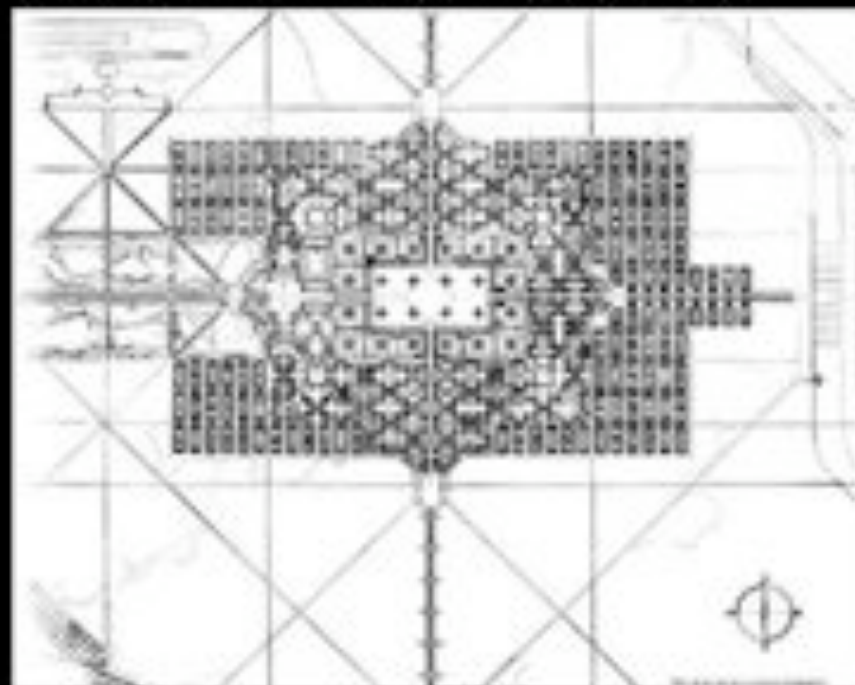

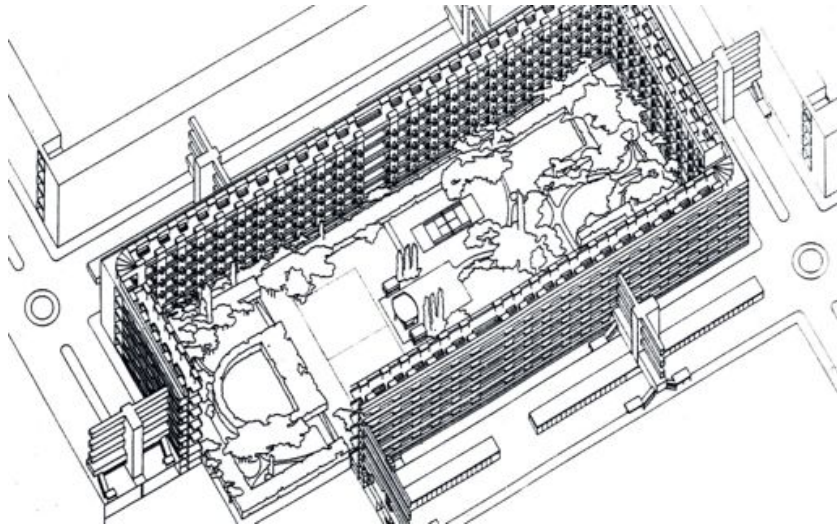
„In diesen Arbeitsbureaus zöge daher das Gefühl
in uns ein von Wächtern, die über eine in Ordnung
gebrachte Welt gesetzt sind.“ (Le Corbusier 1929: 152f.)

Le Corbusier: La ville radieuse

Le Corbusier

Reformrörelser

- CIAMs slut
- Intern kritik
- Åter till staden och dess historia

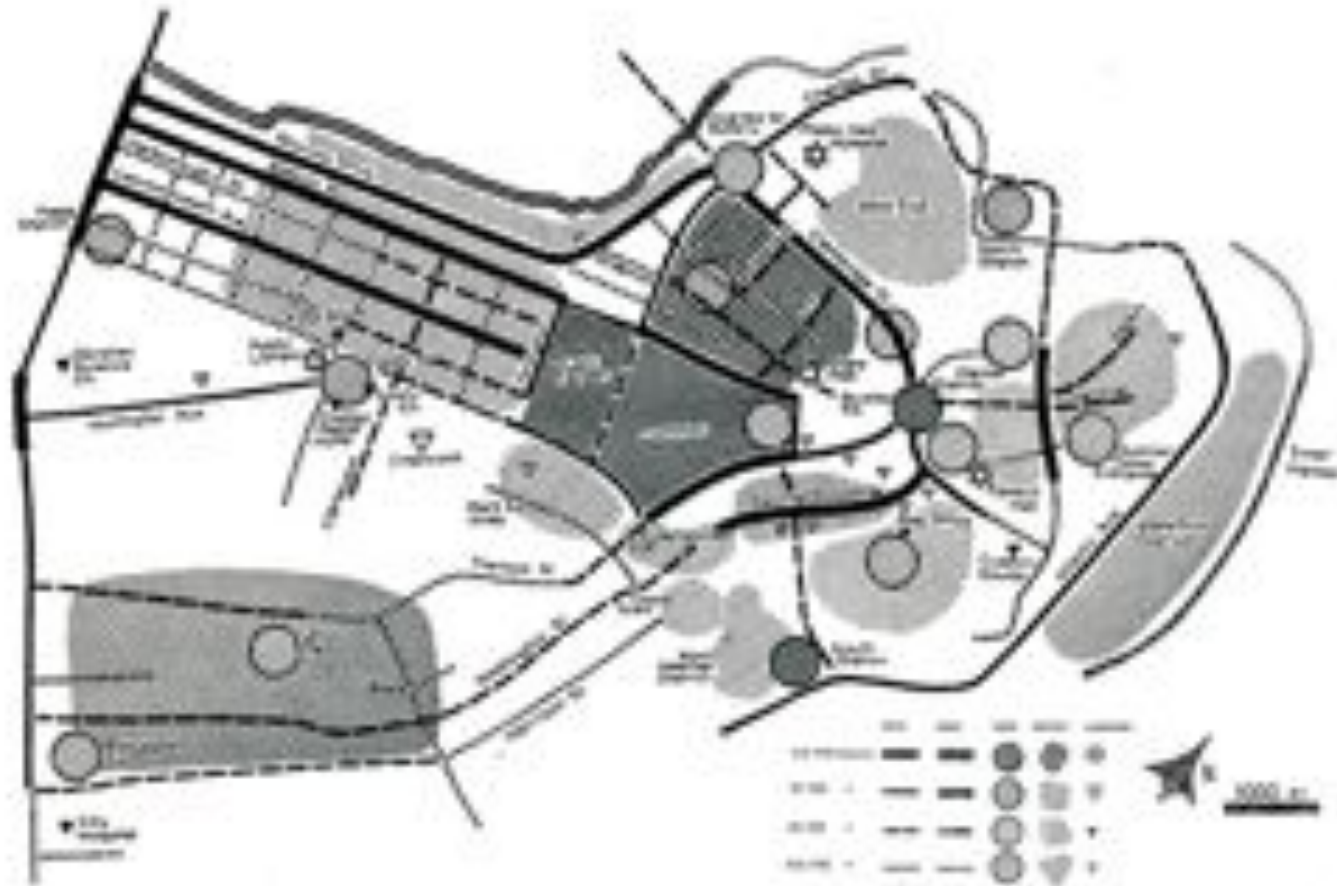
Christopher Alexander

- Försök att rationalisera projekt- och designarbetet
- Föreslår spatiala och morfologiska konstanter
- Interaktiv relation mellan olika delar av programmet
- Expanderar ramen för form/funktion som introducerades av CIAM
- Sista arbeten fokuserar artefakternas kulturella dimensioner

Kevin Lynch

- Föreslår den visuella perceptionen som metod
- Stadens karaktäriserande och konstituerande typelement
 - stråk, gränser, distrikt, knutpunkter & landmärken
- bilder av artefakter och spatiala former
 - föreslår syntesen som global representation av staden
- Integrerar historia i perceptionsteorin

Kevin Lynch

Typologi och morfologi

- Anser historia vara grundläggande i förståelse och utveckling av det urbana rummet
- Ställer sig kritiskt till modernismen och den moderna staden
- Sträva efter att identifiera och definiera kulturhistoriska värden i den byggda miljön

Typologi

- Typ
- Typologi
- Typologisk process
- Typo-morfologi
- bebyggelsestypologi
- Urbanmorfologi

Gemensambas

- Staden studeras genom sin fysiska form som medium
- Morfologiska analyser är grundade på två principer:
 - Urbanform är definierad genom sina grundläggande komponenter och typelement:
 - Byggnader, tomter, gator och öppna rum
 - Urbanform är begriplig i ett historiskt perspektiv

Olika syften

- Morfologi
 - Studier av urbanform med beskrivande och förklarande avsikter
- Typologi
 - Studier av urbanform med normativa avsikter. Att formulera en projektteori
- Typo-morfologi
 - Studier av urbanform i syfte att lyfta fram påverkan av tidigare designteorier på stadsbyggnad

Saverio Muratori

- Hans teori är baserad på två principer:
 - Konst och arkitekturens identitet
 - Historicism
- Operativ historia
- Baserad på Benedetto Croces 4 faser
 - Logik, ekonomi, etik and estetik

Typbegreppet

- A priori syntes och verklig organism relaterad till tid och plats
- Inre struktur som förenar olika element och bestämmer deras position i förhållande till varandra
- Processens genererande princip (forma formante). En formande form som förändrar utan att förändras
- Kollektivt uttryck och skapande
- Funktionens och arkitekturens aspekter

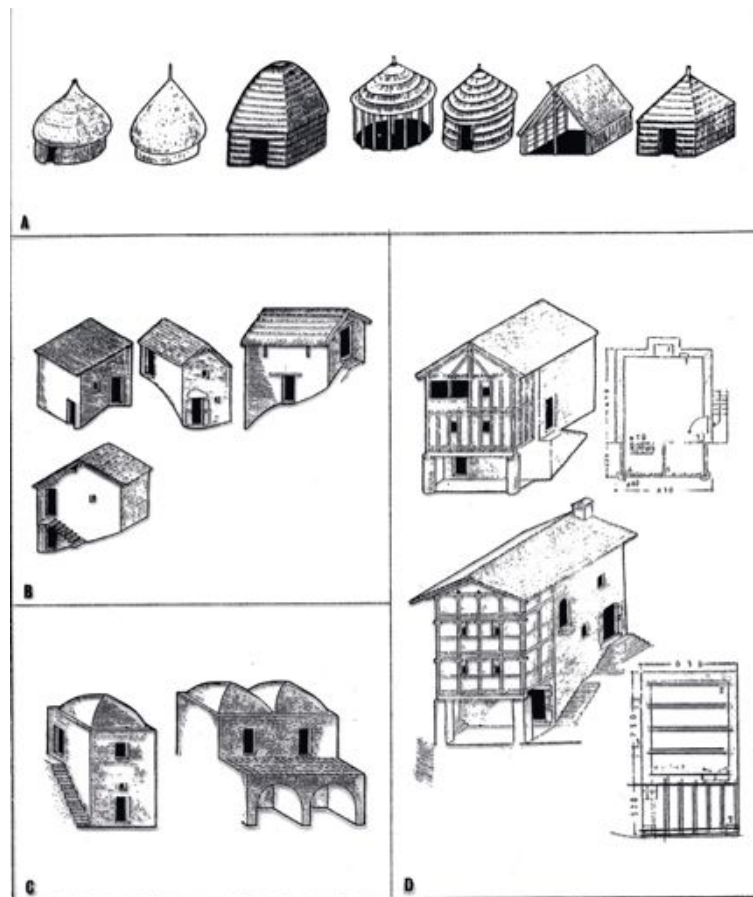
Typologitolkningar

- Typologi som ett klassificeringsverktyg
- Typologi som den gemensamma morfologiska karaktären
- Typologi är relaterad till utformningsprocess.
Det är utformningsprocessens utgångspunkt

Analysmetod

- Inre metod, baserad på uppmätning och karaktärisering av byggnader och rum
- bebyggelsetypologi
- Byggnadstyper

Gianfranco Caniggia

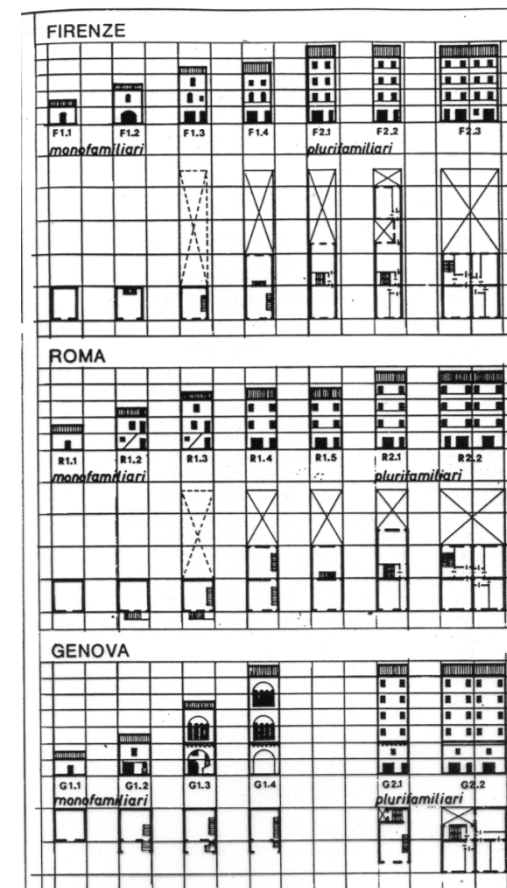

Gianfranco Caniggia

- Byggnadstypologins förändringar och mutationer
- Distinktion mellan basal- och specialiserad bebyggelse
- Fundamentala principer/utformnings processer, form och utveckling
- Typologisk process

Typologisk process

- Utvecklingsprocess av det långsmala huset, från den basala cellen eller DOMUS som det första fysiska uttrycket

Basala och specialiserade byggnader

- Typologisk process tillämpas på den basala bebyggelsen

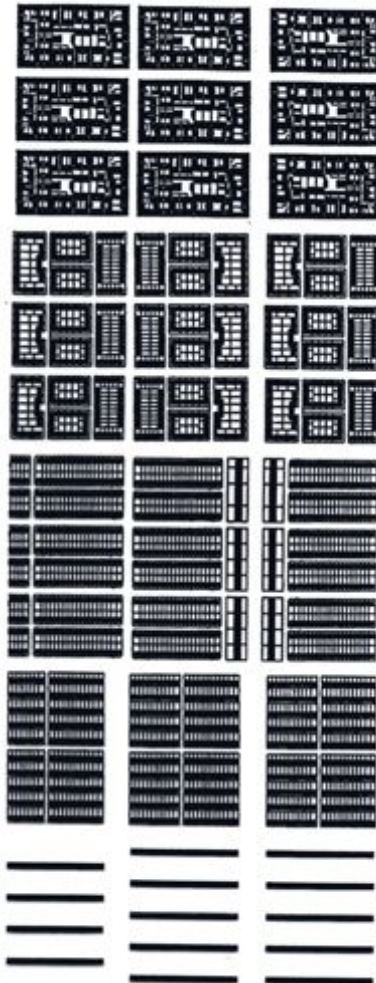
Aldo Rossi

- Definierar typbegreppet i relation till morfologin
- Och som arkitekturens essens, en morfologisk konstant, en arketypp
- Dialektisk förhållande mellan den basala bebyggelsen (bostadsområde) och den primära bebyggelsen (offentliga byggnader)

Muratori vs. Rossi

- Staden som konstruktion
 - Som kollektiv process
 - Struktur i process
 - Typ som a priori syntes, organism
 - Situerad
 - historisk
- Stade som komposition
 - Arkitektur, arkitektens arbete
 - Sökande efter ideala och absoluta former
 - Typ som konstant
 - Universal
 - A-historisk

Typo-morfologi

RUE	BÂTIMENT	COUR	COUR	BÂTIMENT	RUE
PUBLIC	PRIVÉ			PRIVÉ	PUBLIC

est apportée une première modification qui découvre une zone jusque-là cachée et privée, en créant un jardin commun :

RUE	BÂTIMENT	JARDIN	BÂTIMENT	RUE
PUBLIC	PRIVÉ	COLLECTIF	PRIVÉ	PUBLIC

ou des jardinets distribués par un passage commun :

RUE	BÂTIMENT	JARDINET	ALLÉE	JARDINET	BÂTIMENT	RUE
PUBLIC	PRIVÉ		COLLECTIF		PRIVÉ	PUBLIC

puis les rangées deviennent autonomes, implantées en fonction de l'ensoleillement, distribuées par des allées perpendiculaires aux rues qui du coup sont réduites à de simples voiries (Westhausen) :

ALLÉE	BÂTIMENT	JARDINET	ALLÉE	BÂTIMENT	JARDINET
PUBLIC	PRIVÉ		PUBLIC		PRIVÉ

De l'ilot traditionnel subsistent deux principes :

— il existe un rapport clair entre le bâtiment et son terrain, la pratique le confirme en restituant des parcelles (d'usage et non de propriété), là où elles n'existaient pas ;

— les faces des bâtiments sont différenciées, la pratique le confirme également en marquant les façades d'accès et en « bricolant » les façades arrières.

Par contre, la continuité, la relation à la rue, son existence, la référence à la ville sont abandonnées.

Puis la suppression des jardinets privatifs au profit d'une pelouse commune accompagne l'affaiblissement de l'opposition des faces, en même temps que la généralisation de l'immeuble d'appartement rend les étages uniformes :

ALLÉE	BÂTIMENT	ALLÉE	PELOUSE	ALLÉE	BÂTIMENT
PUBLIC	PRIVÉ		PUBLIC		PRIVÉ

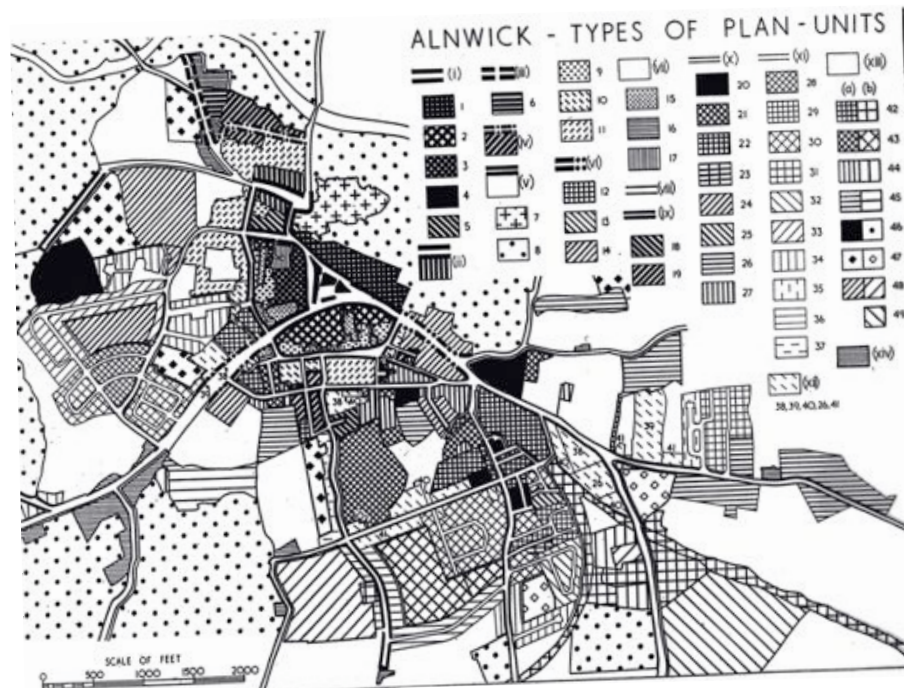
Urbanmorphologi

Urbanmorphologi

Urbanmorphologi

Urbanmorphologi

Urbanmorphologi

Litteratur

- ***The Rule and the Model: on the Theory of Architecture and Urbanism***, Françoise Choay, 1997
- **The city Shaped**, Spiro Kostof, 1991
- ***The Modern City: Planning in the 19th century***, Françoise Choay, 1970
- ***The European City***, Leonardo Benevolo, 1995
- ***The Origins of Modern Town Planning***, Leonardo Benevolo
- ***A Theory of Good City Form***, Kevin Lynch, 1984
- ***Urban Forms: The Death and Life of the Urban Block***, Philippe Panerai et al, 2004
- ***Recombinant Urbanism***, David Grahame Shane, 2005
- ***La ville Age III***, Christian de Portzamparc, 1997
- **La Théorie Generale de l'Urbanisation**, Ildefonso Cerdá, 1979